

Akademia Muzyczna im. S. Moniuszki w Gdańsku

Wydział Dyrygentury Chóralnej, Muzyki Kościelnej, Edukacji Artystycznej, Rytmiki i Jazzu

Rok akademicki 2021/22

SYLABUS PRZEDMIOTU

Praktyka w zakresie nauczania improwizacji fortepianowej

Kierunek (właściwe podkreślić):

Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej

Jazz i muzyka estradowa

Studia (właściwe podkreślić):

licencjackie, magisterskie

Imię i nazwisko prowadzącego: dr Taida Wiśniewska

Założenia, cele oraz charakterystyka przedmiotu:

- zdobywanie umiejętności praktycznego prowadzenia zajęć improwizacji fortepianowej w szkole muzycznej II st.
- kształtowanie umiejętności praktycznej realizacji zagadnień omawianych na metodyce improwizacji fortepianowej dla uczniów specjalności rytmika w szkołach muzycznych II st.
- zdobywanie doświadczeń z zakresu metodycznego i merytorycznego przygotowania nauczyciela do zajęć praktycznych
- kształtowanie umiejętności projektowania ćwiczeń dostosowanych programowo dla danej klasy
- kształtowanie umiejętności rozkładania treści programowych
- wyrabianie twórczej, świadomej postawy w realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych
- przygotowanie scenariuszy prowadzonych zajęć
- omawianie prowadzonych zajęć z opiekunem praktyk
- wyrabianie postawy gotowości do dalszej samodzielnej pracy nad doskonaleniem umiejętności zawodowych
- zgłębienie zagadnień roli improwizacji fortepianowej na zajęciach rytmiki
- rozwijanie zamiłowania do upowszechniania kultury muzycznej wśród młodzieży i dorosłych

Wymagania wstępne i dodatkowe:

- posiadanie umiejętności pianistycznych
- posiadanie szerokiej wiedzy i umiejętności z zakresu harmonii i stylów muzycznych
- posiadanie umiejętności improwizowania na fortepianie zagadnień wynikających z metody rytmiki Emila Jaques-Dalcroze'a

- znajomość podstawowych zagadnień z psychologii rozwojowej wieku dorastania
- znajomość podstawowych zagadnień z dydaktyki ogólnej
- umiejętność zaplanowania lekcji pod względem metodycznym i merytorycznym
- znajomość treści programowych dla przedmiotu improwizacja fortepianowa w szkole muzycznej II st.
- znajomość metody Emila Jaques-Dalcroze'a i umiejętność projektowania zadań dydaktycznych wg jej założeń

Zalecane fakultatywne komponenty przedmiotu:

- poszerzanie wiedzy i umiejętności z zakresu improwizacji jazzowej, aranżacji, kompozycji
- poszerzanie wiedzy z zakresu estetyki, pedagogiki, psychologii
- uczestnictwo w warsztatach, seminariach metodycznych z zakresu improwizacji fortepianowej, harmonii

Bibliografia podstawowa:

- Andrzej Koszewski, Materiały do nauki improwizacji fortepianowej, Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna w Poznaniu, 1968
- Jak Oleszkiewicz, I Ty możesz improwizować, Centrum Edukacji Artystycznej, Warszawa 1997
- Teresa Świercz, Materiały do nauki improwizacji fortepianowej, Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku, Skrypty i Podręczniki 34, Gdańsk 2007
- Klaudia Borys, Improwizacja fortepianowa Szabolcsa Esztenyiego – metoda nauczania, Uniwersytet muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, Warszawa 2007

Bibliografia uzupełniająca:

- Wojciech Kazimierz Olszewski, Podstawy harmonii we współczesnej muzyce jazzowej i rozrywkowej, PWM, Kraków 2014
- Franciszek Wesołowski, Nauka harmonii, Akademia Muzyczna im. Grażyny Bacewicz w Łodzi, Łódź 2012
- Bolesław Motyka, Szkoła improwizacji, Wydawnictwo Muzyczne WOAL, Rybnik 1994

Efekty kształcenia – wiedza:

- student posiada wiedzę dotyczącą metody rytmiki Emila Jaques-Dalcroze'a i potrafi ją połączyć z nauczaniem improwizacji fortepianowej w szkole muzycznej II st.
- student posiada rzetelną i uporządkowaną wiedzę na temat prowadzenia przedmiotu improwizacji fortepianowej
- student posiada znajomość treści programowych improwizacji fortepianowej w szkole muzycznej II st.
- student posiada wiedzę na temat rozwoju psychofizycznego wieku dorastania i w oparciu o nią przygotowuje zadania na zajęcia improwizacji fortepianowej
- student umie korzystać z literatury przedmiotu, materiałów nutowych oraz nagrań

- student posiada świadomość konieczności poszerzania swojej wiedzy w zakresie nauczania improwizacji fortepianowej

Efekty kształcenia – umiejętności:

- student posiada umiejętność praktycznego prowadzenia zajęć improwizacji fortepianowej w szkole muzycznej II st.
- student posiada umiejętność prezentacji realizowanych zadań
- student posiada umiejętność konstruowania ćwiczeń pozwalających na wprowadzanie zagadnień metrycznych, improwizatorskich czy kompozytorskich wynikających z treści programowych przedmiotu
- student potrafi konstruować proces dydaktyczny wprowadzania nowych zjawisk harmonicznym
- student umie samodzielnie przygotować scenariusz lekcji improwizacji fortepianowej
- student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki i metodyki improwizacji fortepianowej w działaniach praktycznych, wynikających z toku studiów
- student umie dobrać literaturę muzyczną jako przykład do realizacji zadań improwizatorskich
- student posiada umiejętność panowania nad własnym stresem podczas prowadzenia zajęć
- student potrafi stworzyć na prowadzonych przez siebie zajęciach twórczą atmosferę

Efekty kształcenia - kompetencje społeczne:

- student odznacza się odpowiedzialnością za własne przygotowanie do pracy w ramach praktyk pedagogicznych, wynikających z toku studiów
- student jest w pełni samodzielnym i kompetentnym pedagogiem i artystą, zdolnym do świadomego integrowania zdobytej wiedzy w obrębie specjalności oraz w ramach działań kulturalno-twórczo-oświatowych
- student posiada umiejętność krytycznej oceny własnych twórczych działań artystycznych i pedagogicznych oraz potrafi poddać działania te ocenie w trakcie hospitacji lekcji
- student potrafi prezentować zadania artystyczne i dydaktyczne w przystępnej formie, w sposób dostosowany do możliwości rozwojowych i poziomu edukacji w danej grupie, w ramach praktyk pedagogicznych

Semestr: 1 wymiar godzin 15 ilość pkt. ECTS 1

Rodzaj zajęć (właściwe podkreślić): wykład, ćwiczenia, seminarium

Sposób zaliczenia (właściwe podkreślić):

E-egzamin, ZO-zaliczenie z oceną, Z-zaliczenie bez oceny

Treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia:

- obserwowanie zajęć improwizacji fortepianowej prowadzonych przez opiekuna praktyk
- projektowanie procesu dydaktycznego wprowadzania bądź utrwalania wybranych zagadnień programowych takich jak: organizacja struktur wertykalnych (interwały, akordy, kadencje, plany harmoniczne) oraz horyzontalnych (np. budowanie melodii tonalnej, atonalnej, okresowej) – wyszukiwanie w literaturze muzycznej przykładów wspierających realizację powyższych problemów
- prowadzenie fragmentów zajęć improwizacji fortepianowej w szkole muzycznej II st. na specjalności rytmika w obecności opiekuna praktyk
- omawianie przeprowadzonych fragmentów zajęć z opiekunem praktyk
- wyrabianie twórczej, świadomej postawy w realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych

Metody dydaktyczne:

- problemowa
- operatywno-praktyczna
- organizowania i rozwijania działalności muzycznej ucznia
- problemowo-twórcza
- problemowo-analityczna
- analityczno-percepcyjna
- ekspozycji

Warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania:

- obecność na zajęciach
- twórcze podejście do realizowanych zadań
- opracowanie wskazanych przez pedagoga zagadnień improwizatorskich (w formie pisemnej) i przeprowadzenie fragmentów lekcji z wybranymi uczniami
- przeprowadzone fragmenty lekcji będą oceniane na bieżąco – ocena semestralna jest wypadkową ocen

Semestr: 2 wymiar godzin 15, ilość pkt. ECTS 1

Rodzaj zajęć (właściwe podkreślić): wykład, ćwiczenia, seminarium

Sposób zaliczenia (właściwe podkreślić):

E-egzamin, ZO-zaliczenie z oceną, Z-zaliczenie bez oceny

Treści programowe wraz z opisem efektów kształcenia:

- obserwowanie zajęć improwizacji fortepianowej prowadzonych przez opiekuna praktyk

- projektowanie procesu dydaktycznego wprowadzania bądź utrwalania wybranych zagadnień programowych realizowanych w I semestrze takich jak: organizacja struktur wertykalnych (interwały, akordy, kadencje, plany harmoniczne) i horyzontalnych (np. budowanie melodii tonalnej, atonalnej, okresowej), a także wprowadzania bądź utrwalania zadań improwizatorskich i kompozytorskich takich, jak np. wybrane tańce, gatunki czy formy muzyczne oraz zadania metrytmiczne związane z metodą Emila Jaques-Dalcroze'a – wyszukiwanie w literaturze muzycznej przykładów wspierających realizację powyższych problemów
- opracowywanie scenariuszy prowadzonych zajęć improwizacji fortepianowej
- prowadzenie zajęć improwizacji fortepianowej w szkole muzycznej II st. na specjalności rytmika w obecności opiekuna praktyk
- omawianie przeprowadzonych zajęć z opiekunem praktyk
- wyrabianie twórczej, świadomej postawy w realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych

Metody dydaktyczne:

- problemowa
- operatywno-praktyczna
- organizowania i rozwijania działalności muzycznej ucznia
- problemowo-twórcza
- problemowo-analityczna
- analityczno-percepcyjna
- ekspozycji

Warunek zaliczenia kursu wraz z metodami i kryteriami oceniania:

- obecność na zajęciach
- twórcze podejście do realizowanych zadań
- opracowanie wskazanych przez pedagoga zagadnień improwizatorskich i ujęcie ich w scenariusze lekcji
- przeprowadzenie wskazanej przez opiekuna praktyk ilości lekcji z wybranymi uczniami
- przeprowadzone lekcje na bieżąco podlegają ocenie – ocena semestralna jest wypadkową ocen